

ŠtítSvátB

Tomáš Štítný ze Štítného – Řeči nedělní a sváteční, rukopis Strahovský,
sign. DG III 13

Transkripce (ed. Andrea Svobodová)

[266] [...] Druhé vzal sem úmysl ze čtenie dnešnieho o závisti, ješto jest dci hrdosti, pomluviti, ješto jiné tupí, jiné zle súdí, dobré ve zlé obracuje, snábdí člověka upriemého lákajíc a u výborných klade poškvřnu, sprostnost svatú chtiec potlačiti, aby hrdost prospěch jměla. Ó, co jest toho! Ba jeden li mi řekl kromě očí: I kto jest tomuto poručil psáti svaté Písmo? Však mistr nenie! I já to znám, že mistr nejsem, ale mistruov sem se v tom nepokřýval, ješto vědí, že protiv Boha milování u víře pravé a v jednotě křesťanské nenie zákon. Věděl mistr Vojtěch, že já píši, arcibiskupovi sem ukazoval, korektor věděl od dávna, mistr Francišek, zvláští jeden papežových; chválili to, ješto píši, iżádný mi z nich nebránil. A ať řku až nemúdrě, jako bych se nejsa hoden chtěl vrovhati velikému, zdali je mistr byl svatý Bernart? Ó, by mnozí znamenali, co se praví, a netbali, kto to praví! Ano i po mrzutém žlebu často teče čistá voda. Ale nechaje toho slyšte, jakť Richardus připodobnává závist k tomu nedvědu, ješto jest Daniel viděl v svém nočniam vidění, ješto jest jměl truoj řad zubuov v svých ustech, a řečeno jemu: Vstaň, jez maso mnohé! A die ten mistr: Vidíme to, že jest nedvěd mrzuté a jako potvořené zvieře a přebývá v tajných lesiech jako v skrytě, a zlostné jest zvieře. V tom závist podobna jest k němu. Neb svú se stydiec mrzutostí, ráda chce býti útajna, ale že jest zlostna jako nedvěd, nenávidí štěstí jiných. A ještě velmi potvořena jest do závisti, že nehledá, by kterou šlechetností svú měl chválu ten, ktož má ji v srdci; ale jiné hyzdí, jiné zpravuje, jiným jich cti utrhae, chce v tom čest jmiati a svú pochvalu, když by jiným utrhl jich chvály a cti. Jest také nepokojné zvieře nedvěd: bude liť u slúpa přivázán, téměř vždy chodí okolo slúpa, aneb sem i tam hlavú mece. Takéž i závist jedné chvílky nedá srdci, v čemž jest, odpočinúti. [...]